

ganizacje hodowców, a Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt aktualnie prowadzi księgi hodowlane tylko dla zwierząt futerkowych i pszczoł. Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt prowadzi również ocenę wartości użytkowej dla bydła ras mlecz-

nych, zwierząt futerkowych i pszczoł. Z chwilą, gdy Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt przekaże wszystkie swoje zadania i pozostanie wyłącznie jednostką kontrolną, proces uspołecznienia hodowli w Polsce będzie można uznać za zakończony.

Programy rolnośrodowiskowe – kolejny instrument pomocowy UE dla polskiego rolnictwa

Łukasz Cukierski, Adam Kupczyk

SGGW

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa 1 września br. uruchomiła działania dotyczące wspierania przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i dobrostanu zwierząt w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Programy rolnośrodowiskowe (podstawy prawne dla utworzenia tych programów zostały określone w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1257/1999 oraz nr 445/2002) mają na celu zachęcanie polskich rolników do prowadzenia działalności rolniczej w taki sposób, by służyła ochronie środowiska, zachowaniu rodzimego krajobrazu i dziedzictwa przyrodniczego wsi, w tym również ochronie rodzimych ras zwierząt gospodarskich.

Polskie rolnictwo zostało objęte Krajowym Programem Rolnośrodowiskowym (KPR), który składa się z czterech podprogramów (schematów) wyznaczających zasięg ich działań.

Tabela

Wysokość dopłat do zwierząt w ramach działań rolnośrodowiskowych na lata 2004-2006 (wg Top Agrar Polska nr 10/2004)

Pakiet (kod)	Zwierzęta	Płatność za 1 zwierzę
Zachowanie lokalnych ras zwierząt gospodarskich (G01)	bydło polskie czerwone, bydło białogrzbięte	1080 zł/krowę
	koniki huculskie, konie małopolskie, konie śląskie	1300 zł/klacz
	owce ras: wrzosówka, świniarka, olkuska, polskie owce górskie odmiany barwnej, merynos barwny; owce: uhruskie, wielkopolskie, żelaźnieńskie, corriedale, kamienieckie, pomorskie	310 zł/maciorkę

Schemat I będzie wdrażany na obszarach rolniczych (w wydzielonych strefach) o wybitnych warunkach przyrodniczych, którymi są np. rejony Biebrzy i Narwi (www.ppr.pl – z 20.10.04 r.). Drugi podprogram – ochrona środowiska przyrodniczego krajobrazu – polega na rozwiązywaniu problemów rolnośrodowiskowych o zasięgu regionalnym i obejmuje np. ochronę struktury krajobrazu w celu zachowania jego walorów przyrodniczych (www.arimr.gov.pl – z 26.10.04 r.). Kolejne dwa schematy, tj. schemat III – rolnictwo ekologiczne i schemat IV – ochrona zasobów genetycznych w rolnictwie, będą realizowane na terenie całego kraju bez żadnych ograniczeń przestrzennych (www.ppr.pl – z 2.11.04 r.).

O pomoc finansową mogą ubiegać się rolnicy, którzy prowadzą działalność rolniczą na powierzchni co najmniej 2 ha użytków rolnych, a w przypadku ekologicznego gospodarstwa na powierzchni 1 ha (możliwe jest także składanie wniosków grupowych ze względu na duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych – minimum 5 rolników). Przed złożeniem wniosku rolnik musi posiadać konkretny 5-letni program rozwoju swego gospodarstwa, zatwierdzony przez przeszkolonego pracownika ośrodka doradztwa rolniczego (Agrobiznes – program TVP 1 z 26.08.04 r.).

Wnioski o programy rolnośrodowiskowe w tym roku składano od 1 września do 1 października, a pierwsze pieniądze spłyną po ok. 8 miesiącach od dnia zatwierdzenia realizacji programu. Natomiast od drugiego roku trwania programu rolnośrodowiskowego w danym gospodarstwie trzeba będzie corocznie składać wnioski o płatności w terminie od 1 marca do 30 kwietnia danego roku („Pod rolnośrodowiskowym parasolem”, Top Agrar Polska nr 10/2004, str. 24-26).

Wysokość pomocy finansowej w ramach realizacji programów rolnośrodowiskowych może wynieść od 160 do 1800 zł za 1 ha użytków rolnych (www.arimr.gov.pl – z 03.11.04 r.). Wysokość dopłat w ramach zachowania lokalnych ras zwierząt gospodarskich przedstawiono w tabeli.

Na realizację przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i dobrostanu zwierząt na lata 2004-2006, w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich, przewidziano ponad 348 mln euro (w tym wkład UE wynosi 279 mln euro), co pozwoli na objęcie takim wsparciem ok. 1,2 mln ha użytków rolnych w Polsce (www.minrol.gov.pl – z 07.11.04 r.).

Wysokie wymagania stawiane rolnikom przy składaniu wniosków, zwłaszcza jeśli chodzi o posiadanie własnego planu rolnośrodowiskowego dla gospodarstwa, mogą stworzyć barierę bardzo trudną do przekroczenia. Wprowadzenie pomocy rolnikom mają nieść specjalnie wyszkoleni doradcy z regionalnych Ośrodków Doradztwa Rolniczego, ale czy to wystarczy by rozwiązać ten problem pokaże najbliższa przyszłość.